

آسیبهای روانی اجتماعی زوجین در دوران بارداری و نقش آموزش مجازی در پیشگیری از آن

معصومه حیدری-عضو هیات علمی دانشگاه شاهد heidari@shahed.ac.ir
فرخنده امین شکروی- دانشیار گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت دانشگاه تربیت مدرس
آزیتا کیانی آسیابار- عضو هیات علمی دانشگاه شاهد

مقدمه: دوران بارداری بعلت تغییرات خاص فیزیولوژیک، آناتومیک و روانی، روابط زناشویی زوجین را به مخاطره می‌اندازد. زیرا بدلیل نگرش های منفی نسبت به روابط زناشویی در این دوران و منع روابط جنسی بدون دلیل طبی توسط مراقبین بهداشتی، دوران بارداری را به دوران جدایی عاطفی و جنسی زوجین تبدیل می‌کند و زمینه ای برای روابط فرازناشویی و شروع اختلالات جنسی زوجین از جمله سرد مزاجی می‌گردد. بهمین دلیل آموزش های جنسی در این دوران حساس ضرورت دارد. هدف این مطالعه بررسی تاثیر آموزش های جنسی زوجین در دوران بارداری به روش حضوری و مجازی برکارکرد جنسی زوجین در این دوران است.

مواد و روشها: مطالعه با طراحی کارآزمایی بالینی در سال ۱۳۹۶ بر روی دو گروه مداخله ۴۰ نفره از زنان باردار نخست زا و همسرانشان در سه ماهه اول بارداری در شهر تهران انجام شد. گروه اول زنان باردار به همراه همسرانشان در دو جلسه کلاس آموزش روابط جنسی در بارداری به صورت انفرادی (به روش PLISSIT) شرکت کرده و سپس در دوران بارداری آموزش مجازی از طریق تلگرام دریافت کردند. گروه دوم زنان باردار به تنهایی در کلاس آموزش روابط جنسی در بارداری شرکت کرده ولی مانند گروه اول به همراه همسرانشان آموزش مجازی را دریافت کردند. کارکرد جنسی زوجین با استفاده از پرسشنامه های FSFI و IIEF در سه ماهه های بارداری بررسی شد. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از آمار توصیفی و مقایسه گروه ها و آزمون اندازه گیریهای مکرر با استفاده از نرم افزار SPSS انجام گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که دو گروه از نظر کارکرد جنسی و شاخص های دموگرافیک در سه ماهه اول قبل از مداخله تفاوت معنی داری نداشتند. بعد از مداخله کارکرد جنسی دو گروه در سه ماهه دوم و سوم ارتقاء پیدا کرد ولی دو گروه تفاوت معنی دار نداشتند ($P < 0.05$).

بحث و نتیجه گیری: براساس نتایج تحقیق حاضر، آموزش مجازی زوجین از طریق تلگرام می‌تواند کارکرد جنسی زوجین را در بارداری ارتقاء دهد و به نظر می‌رسد که همسران زنان باردار در حوزه مسائل جنسی ترجیح می‌دهند که به صورت مجازی آموزش ببینند تا حضوری.

بنابراین توصیه می‌شود در مراکزی که با مشکلاتی از قبیل کمبود بودجه، نبود فرد آموزش دهنده مسائل جنسی و یا عدم تمایل همسران به حضور در کلاس مواجه هستیم، از طریق آموزش مجازی می‌توانیم آسیب های روانی و اجتماعی کاهش کارکرد جنسی زوجین در بارداری را کاهش دهیم.

کلمات کلیدی: دوران بارداری، روابط جنسی، آموزش مجازی